

Ammatillisista perustutkinnoista työelämään – Arviointi työllistymisen tukemisesta sekä urasuunnittelu- ja työelämävalmiuksista

3.5 Tulosten analysointi ja raportointi

Arvioinnissa toteutetut kyselyt sisälsivät monivalintakysymyksiä ja avokysymyksiä. Monivalintakysymyksissä käytettiin pääasiassa viisiportaista asteikkoa. Tällöin vastaajat arvioivat jonkin asian toteutumista tai toimivuutta asteikolla erittäin huono – erittäin hyvä tai ilmaisivat mielipiteensä asteikolla täysin eri mieltä – täysin samaa mieltä. Opetus- ja ohjaushenkilöstön kyselyssä sekä työnantajien kyselyissä vastaajan oli myös mahdollista valita vaihtoehto ”en osaa sanoa” tai ilmoittaa ettei kyseinen väittämä koske heitä.

Määrällisiä tuloksia tarkasteltaessa ja vertailtaessa käytettiin frekvenssi- ja prosenttijakaumia sekä keski- ja hajontalukuja. Analyyseihin sisällytettiin viisiportaisella asteikolla kantaa ottaneet vastaajat. EK:n ja Suomen Yrittäjien kyselyjen määrälliset vastaukset painotettiin järjestöjen toimesta vastaamaan niiden jäsenkuntaa. KT:n kyselyn vastauksia ei painotettu. Tässä raportissa EK:n ja Suomen Yrittäjien kyselyjen määrällisiä tuloksia tarkastellaan painotettuina lukuina. Painotuksen vuoksi kuvioissa esitetään vain vastausten prosenttiosuudet, ei vastaajamääriä. Kyselyyn vastanneiden lukumäärät on kuvattu luvussa 3.4.

Kyselyjen vastauksia tarkasteltiin ja analysoitiin suhteessa eri taustamuuttujiin. Näitä olivat muun muassa koulutuksen järjestäjän opetuskieli ja opiskelijamäärä, opetus- ja ohjaushenkilöstön osalta koulutusala, jolla he työskentelevät, tutkinnon suorittaneiden osalta ikä ja sukupuoli ja työnantajien osalta organisaation toimiala ja koko. Yhtenä taustamuuttujana käytettiin elinvoimakeskusta. Koulutuksen järjestäjät sijoitettiin pääasiallisen toiminta-alueensa elinvoimakeskuksen alueelle. Näin ollen taustamuuttujatarkastelussa kaksi järjestäjää sijoittuu eri alueelle kuin mihin ne esimerkiksi opetushallinnon tilastopalvelu Vipusen kotipaikkaan perustuvassa sijoittelussa sijoittuvat ^[1]. Osalle elinvoimakeskusten alueista sijoittuu vain yksittäisiä järjestäjiä. Näin ollen taustamuuttujatarkastelussa päädyttiin yhdistämään seuraavat kuusi aluetta kolmeksi alueeksi: Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskukset, Sisä-Suomen ja Keski-Suomen elinvoimakeskukset sekä Pohjois-Suomen ja Lapin elinvoimakeskukset. Kaikki käytetyt taustamuuttujat kuvataan [liitteessä 2](#).

Taustamuuttujatarkastelussa käytettiin pääasiassa summamuuttujia, joita muodostettiin yhdistämällä samaa asiaa mittaavia väittämiä ja laskemalla niille keskiarvo. Summamuuttujiin laskettiin mukaan viisiportaisella asteikolla asiaan kantaa ottaneet. Muodostettujen

summamuuttujien sisäistä yhdenmukaisuutta tarkasteltiin Cronbachin alfa -kertoimen avulla. Taustamuuttujatarkastelut raportoitiin vain niiltä osin, kun systemaattisia eroja havaittiin. Tarkat merkitsevyystasot (p-arvot) ja efektikoot (d- ja f-arvot) on kuvattu raportin liitteissä.

Kahden ryhmän keskimääräisiä eroja tarkasteltiin t-testillä ja usean ryhmän välisiä eroja yksisuuntaisella varianssianalyysillä. Niissä tapauksissa, joissa perinteisten testien oletukset eivät olleet voimassa, käytettiin ei-parametrisiä testejä kuten Mann-Whitneyn ja Kruskal-Wallis testejä.

Tässä raportissa ryhmien välisiä eroja kuvattiin käyttäen tilastollista merkitsevyyttä (p-arvo) ja efektikokoa. Tilastollista merkitsevyyttä käytettiin tarkasteltaessa opetus- ja ohjaushenkilöstön kyselyn ja tutkinnon suorittaneiden kyselyn vastauksia. Tilastollinen merkitsevyys tarkoittaa alle 0,1 prosentin riskiä tehdä virhepäätelmiä ($p < 0,001$). Lisäksi kaikkien kyselyiden tuloksia tarkasteltaessa hyödynnettiin efektikokoa. Effektikoko kertoo, kuinka paljon eri ryhmien (esim. suomenkieliset ja ruotsinkieliset järjestäjät) havainnot ovat päällekkäin. Mikäli ryhmien väliset keskiarvot ovat samat ja jakaumat samanlaiset, efektikoko on nolla. Effektikoon mittana käytetään tässä raportissa Cohenin d- ja f-indikaattoreita. Karkeat rajat efektikoon suuruudelle ovat seuraavat: Cohenin d: pieni efektikoko $< 0,20$; keskisuuri efektikoko noin $0,40$ ja suuri efektikoko $> 0,80$, Cohenin f: pieni efektikoko $< 0,10$; keskisuuri efektikoko noin $0,20$ ja suuri efektikoko $> 0,40$.

Koulutuksen järjestäjien, opetus- ja ohjaushenkilöstön, perustutkinnon suorittaneiden sekä EK:n ja KT:n työnantajakyselyissä oli monivalintakysymysten lisäksi avoimia kysymyksiä. Nämä vastaukset luokiteltiin sisällönanalyysiä hyödyntäen. Tuloksissa on esitelty mainintojen kokonaismäärä (N), kunkin luokan suhteellinen osuus (%) kaikista maininnoista ja kunkin luokan mainintojen määrä (n). Luokkien sisältöä on lisäksi kuvattu sanallisesti ja kuvausten yhteydessä on esitetty suoria lainauksia vastauksista.

1: Ammattiopisto Luovi: kotipaikan maakunta Uusimaa, pääasiallisen toiminta-alueen perusteella sijoitettu Pohjois-Suomen elinvoimakeskuksen alueelle. Paasikiviopistoyhdistys r.y.: kotipaikan maakunta Uusimaa, pääasiallisen toiminta-alueen perusteella sijoitettu Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen alueelle.